

תקנון הלימודים ונוהלי הוראה ולימודים בפקולטה לרפואת שיניים

נכון למאי 2020

בפרק זה ניתנים נוהלי הוראה ולימודים ייחודיים לפקולטה, אשר באים בנוסף לנוהלי האוניברסיטה הקבועים אותם ניתן למצוא תחת הסעיף "נוהלי הוראה ולימודים"

כללי

התקנון והנהלים באים להגדיר את מסלול הלימודים, סדרי הבחינות והמעבר משנה לשנה לקבלת תואר:

❖ בוגר במדעי הרפואה - "B.Med.Sc."

❖ דוקטור לרפואת שיניים - "D.M.D."

מסגרות ההוראה

א. לימודי רפואת שיניים מתקיימים בצורת הרצאות, לימוד עצמי, עבודה במעבדה, סמינריונים, שיחות, תרגילים הוראה במרפאת סטודנטים (טיפול בהדרכה) הוראה במרפאות המחלקות (התנסות קלינית) ובקהילה. במסגרות אלו, התלמיד רוכש ידיעות קליניות תוך כדי עבודה מעשית של טיפול במתרחאים בהשגחת מורים במרפאה, בבית החולים ובקהילה.

ב. כל קורס לימודים (המורכב מהרצאות, סמינריונים ו/או עבודה מעשית במעבדה או במחלקה קלינית) חייב לקבל אישור ועדת ההוראה.

ג. פטור מקורסים:

1. תלמידים שלמדו לימודים אקדמיים מקבילים במוסד אקדמי מוכר בישראל, מלבד האוניברסיטה העברית, רשאים להגיש בקשה לפטור מהקורסים וזאת בתנאי שקבלו בכל קורס ציון 75 לפחות. בקורס בו יקבלו "פטור" לא ייחשב הציון לצורך שקלול הציונים ולא לכל צורך אחר (מלגות וכו').

2. תלמידים שלמדו לימודים אקדמיים מקבילים בתחום לימודים אחר באוניברסיטה העברית, רשאים להגיש בקשה לפטור מהקורסים וזאת בתנאי שקיבלו בכל קורס ציון 60 לפחות. הקורסים ייחשבו במלוא משקלם וציוניהם ייכללו בממוצע הציונים לתואר ובלבד שהתלמיד לא קיבל תואר בעבור לימודים אלה. תלמידים אלו לא יורשו להשתתף בקורסים משנים מתקדמות אלא באישור מיוחד.

3. תלמידים שלמדו באוניברסיטה העברית, בחוג למדעי הרפואה, רשאים להגיש בקשה לפטור מקורסים בהם קיבלו ציון 65 ומעלה ובלבד שממוצע כל הקורסים עליהם יבקשו פטור יהיה 75 ומעלה, בכל שנת לימודים.

חיסונים

כל תלמיד שהתקבל ללימודים בפקולטה חייב להמציא אישור על חיסונים כמפורט בנוהל משרד הבריאות עד סוף שנת הלימודים הראשונה. תלמיד שלא ימציא אישור כנדרש לא יוכל להמשיך לשנת לימודיו השנייה. את האישורים יש להגיש על גבי "נספח ג'" ממשרד הבריאות.

חובת השתתפות בלימודים

- א. על תלמידי שנה א' הלומדים את לימודיהם הקדם-רפואיים בפקולטה למדעי הטבע חל תקנון הפקולטה למדעי הטבע, תנאי המעבר לשנה ב' קבועים בתקנון הפקולטה לרפואת שיניים.
- ב. הלימודים הפרה-קליניים מתקיימים בפקולטה לרפואה ובפקולטה לרפואת שיניים ובקמפוס א. ספרא. הלימודים הקליניים מתקיימים בפקולטה לרפואת שיניים שבמרכז הרפואי עין-כרם או במקומות שייקבעו ע"י הפקולטה.
- ג. השתתפות התלמידים בשיעורים, תרגילים, סמינריונים, הוראה במעבדה והוראה קלינית היא חובה. אי השתתפות סדירה בפעילויות אלה שוללת מן התלמיד את זכותו לגשת לבחינות. תלמיד אשר יעדר מן הקורס מסיבות מוצדקות (מילואים, מחלה, אבל, הריון, לידה) חייב להשלים את חומר הלימודים שהחסיר, אלא אם השתכנע האחראי על ההוראה כי מילא את החסר. השלמת החסר תעשה כך ששעות ההשלמה לא תתנגשנה עם לימודיו השוטפים של התלמיד. תלמיד שהיעדרותו לא נמצאה מוצדקת יועבר עניינו לוועדה הפדגוגית, אשר תמליץ בפני הדיקן אם לחייב את התלמיד להשלים את החומר, לחזור על הקורס או על שנת הלימודים, או להפסיק את לימודיו.
- ד. מבחנים, שיחות סיכום וכל פעילות אקדמית אחרת - יחשבו כחלק בלתי נפרד מהלימודים.

הערכת הישגים

- א. המחלקות, או החוגים האחראים להוראה, יעריכו את הישגיו של התלמיד לפי בחינה בסוף הקורס ו/או יקבעו את הציון עפ"י קריטריונים נוספים כגון: הערכה על הישגיו במעבדה או בעבודה קלינית, יישום ידע עיוני בעבודה הקלינית, הגשת תרגילים וסמינריונים, ושיחות סיכום, ויודיעו על כך למזכירות לענייני תלמידים. אופן קביעת הציון והרכבו בקורס יימסר לתלמיד על ידי המחלקה האחראית על הקורס עם תחילתו.
- ב. צורת הבחינות
הבחינות מתקיימות בכתב ו/או בעל-פה או מול מחשב. על המחלקות או החוגים האחראים להוראה להסביר לתלמידים את צורת המבחן ואופיו עם תחילת הקורס.
- ג. מועדי בחינות

בחינות תתקיימנה במועדים שלא יפגעו במהלך התקין של הלימודים הסדירים. בחינות סיום קורס בשנים א-ג יערכו בשני מועדים: מועד רגיל (מועד א') ומועד נוסף (מועד ב'). ככלל, מומלץ לתלמידים להשתתף בבחינות במועד א'. אם נבצר מהתלמיד לגשת לבחינה במועד א' מחמת אילוצים אישיים הוא רשאי לגשת למועד ב'. בשנים הקליניות – קיים רק מועד בחינה אחד, והסטודנט יכול להגיש בקשה מנומקת למועד

מיוחד עד שבוע לאחר פרסום הציונים בבחינה דרך טופס מקוון באתר הפקולטה. אישור המועד המיוחד יעשה על ידי מורה הקורס בתאום עם יו"ר ועדת הוראה ומזכירות התלמידים.

מועד נוסף (מועד ב')

בקורסים לתואר בוגר, על פי תקנון האוניברסיטה, יתקיים מועד בחינה נוסף לאחר מועד א' (מועד ב'), על פי רוב במהלך החופשה השנתית, ויתואם על ידי המזכירות לענייני תלמידים. מועד זה מיועד לתלמידים שלא ניגשו למועד הרגיל, לתלמידים אשר נכשלו במועד הרגיל, או לתלמידים המבקשים לתקן ציון. תלמידי השנים הפרה קליניות חייבים להירשם למועד ב' באמצעות אתר "מידע אישי" עד שלושה ימי עבודה לפני מועד הבחינה.

מועד מיוחד

הגשת בקשה להיבחן במועד מיוחד תיעשה ע"י טופס מקוון באתר הפקולטה ותתאפשר רק עפ"י כללי נה"ל כפי שיצוטטו להלן:

7.4 מועד בחינה מיוחד

7.4.1 המועדים המיוחדים מיועדים לתלמידים שנבצר מהם לגשת למועד הרגיל או למועד הנוסף של הבחינה בשל הנסיבות א'-ו' או שנפגעו על פי סעיף ז' להלן:

7.4.2 נסיבות המזכות במועד מיוחד:

שירות מילואים פעיל - ביום הבחינה; שירות במילואים במשך 10 ימים לפחות במצטבר במהלך תקופת הבחינות; או שירות מילואים במשך יותר מ- 9 ימים רצופים או יותר מ- 20 ימים במצטבר במהלך ה סמסטר בו היה התלמיד רשום לקורס, ובתנאי שהומצאו על כך אישורים מתאימים.

הורות חדשה - אירוע מזכה (כמפורט בסעיף 1.12.3) בסמוך ליום הבחינה; כשהבחינה נערכה בתקופת הזכאות שנקבעה לתלמיד/ה על פי אותו סעיף; או כשבחינה של בן זוג של יולדת נערכה שלושה שבועות מיום האירוע המזכה, ובתנאי שהומצאו על כך אישורים מתאימים.

צום - בחינה ביום צום מוכר (כפי שמצוין בלוח האקדמי).

אבל - בחינה שהתקיימה עד 9 ימים לאחר פטירתו של קרוב משפחה מדרגה ראשונה (הורה, אח/אחות, בן/בת זוג, בן/בת) או עד 3 ימים לאחר פטירת סב/סבתא, ובתנאי שהמציא על כך אישורים מתאימים.

אשפוז – בחינה שהתקיימה בתקופת האשפוז של התלמיד או של ילדו/תו עד גיל 18 בבית-חולים או ביומיים שלאחר שחרורו (של התלמיד או ילדו/תו), ובתנאי שהמציא על כך אישורים רפואיים.

חפיפת בחינות - כאשר שני המועדים של אחד מקורסי החובה חופפים (פחות מ- 20 שעות מתחילת הבחינה) עם קורס חובה אחר כלשהו, ובתנאי שניגש לאחד המועדים בכל אחד מהקורסים ושלא מדובר בקורסים נגררים או בקורסים שהוקדמו.

התנהלות שלא על פי התקנון - תלמיד שנפגע מכך שמורה (או מי מטעמו) לא היה זמין בזמן הבחינה (כשהדבר נדרש על פי התקנון; ראה סעיף 7.5.14) או מכך שציון הבחינה שלו התפרסם פחות מ- 48 שעות לפני המועד הנוסף.

אישור מועדת ההוראה של הפקולטה נותנת הקורס – בשל נסיבות בריאותיות מיוחדות או נסיבות יוצאות דופן אחרות שבגינן נבצר מהתלמיד לגשת לבחינה, ובדרך כלל בתנאי שניגש למועד האחר (הרגיל או הנוסף) של הבחינה.

7.4.3 בקורס שירות הניתן על ידי פקולטה אחת לאחרת רשאית ועדת ההוראה של הפקולטה הנותנת להסמיך את הפקולטה המקבלת לקבל החלטות בנושא אישור בחינה במועד מיוחד.

7.4.4 בקשה למועד מיוחד יש להגיש, בצירוף מסמכים מקוריים, לוועדת ההוראה של הפקולטה הנותנת את הקורס וזאת לא יאחר משבוע אחרי פרסום ציוני הבחינה במועד הנוסף של אותו הקורס. החלטת ועדת ההוראה תימסר לתלמיד בהקדם האפשרי ובכל מקרה לא יאחר משבוע לפני המועד המיוחד של הבחינה.

7.4.5 תלמיד שאושרה לו בחינה במועד מיוחד, אבל לא הופיע לבחינה ולא הודיע על כך מראש (עד שבוע לפני מועד הבחינה), יקבל ציון 0 בבחינה.

7.4.6 הציון הקובע- בכל מקרה, בין אם נבחן התלמיד במועד הנוסף או במועד המיוחד, ציון הבחינה האחרון הוא הציון הקובע.

יש להגיש בקשה למועד מיוחד לא יאחר משבוע אחרי פרסום ציוני המועד האחרון של הבחינה (מועד ב' בשנים לתואר ראשון, מועד רגיל בשנים הקליניות), בצירוף אישורים מתאימים למזכירות התלמידים ברפואת שיניים (גם בקורסים של הפקולטה לרפואה והפקולטה למדעי הטבע).

בקורסים המשותפים לרפואה ולרפואת שיניים, ועדת ההוראה של הפקולטה לרפואה מסמיכה את ועדת ההוראה של הפקולטה לרפואת שיניים, לקבל החלטות בנושא אישור מועד מיוחד לתלמידי הפקולטה לרפואת שיניים.

ערעורים

הגשת בקשה לערעור תיעשה ע"י טופס מקוון באתר הפקולטה ותתאפשר רק עפ"י כללי נה"ל כפי שיצוטטו להלן:

7.10.1 תלמידים רשאים לערער על ציוני בחינה בכתב. לא ניתן לערער על הציון בבחינה שנערכה בע"פ (ראה נוהל בחינות בע"פ בסעיף 7.12).

7.10.2 תלמידים השוקלים הגשת ערעור חייבים לראות את מחברת/טופס הבחינה לאחר מתן ציונים וכן לקבל מהמורה הסבר (הערות בגוף הבחינה דינן כדין הסבר).

7.10.2.1 מעמדו של עותק סרוק של בחינה המוצג לתלמיד באמצעות אתר מידע אישי זהה לעניין זה למחברת הבחינה.

7.10.3 ערעור יוגש בכתב בתוך 72 שעות ממועד פרסום מחברות הבחינה, תוך פירוט הנימוקים להגשת הערעור.

7.10.4 בבירור הערעור, רשאי המורה לבדוק מחדש את כל הבחינה. הציון שייקבע לאחר הבדיקה החוזרת, בין אם הוא נמוך או גבוה מהקודם, יהיה ציון הבחינה.

7.10.5 הציון המתוקן, או החלטתו המנומקת של המורה לדחות את הערעור, יימסרו בתוך 3 ימי עבודה החל מהיום שלאחר המועד האחרון להגשת הערעורים.

7.10.6 הפקולטה (ביה"ס) רשאית להאריך את התקופות האמורות להגשת ערעור ולמתן תשובה על ערעור, ובלבד שהתשובה על הערעור תינתן לכל המאוחר 48 שעות לפני המועד הבא של המבחן ובתנאי שלא ייפגעו זכויות התלמידים.

7.10.7 תשובתו של המורה היא סופית, למעט בנסיבות המתוארות בסעיף 19.1.4.

חובתו של המורה

במידה והמורה דוחה את הערעור עליו לנמק את החלטתו.

מידע למועמדים

תלמיד שלמד אחד ממקצועות הרפואה (רפואת שיניים, רפואה, רוקחות) במוסד להשכלה גבוהה בישראל ושלימודיו הופסקו עקב כישלונות אקדמיים או משמעתיים, קבלתו לפקולטה לרפואת שיניים תישקל על ידי ועדת ההוראה של הפקולטה רק לאחר חלוף שלוש שנים ממועד הפסקת הלימודים. במקרים חריגים וועדת ההוראה יכולה לדון במועמד כאמור גם לפני חלוף 3 שנים.

תנאי מעבר משנה לשנה במסגרת הלימודים לקראת התואר "בוגר במדעי הרפואה"

(B.Med.Sc.)

1. **מעבר של תלמיד משנה לשנה יאושר אם קיבל ציון 60 לפחות, בכל אחד מהמקצועות, ואם הממוצע השנתי המשוקלל של ציוניו הינו 75 לפחות.**
2. מערכת הרישום האינטרנטית הממוחשבת, תחסום בפני תלמיד שלא עמד בתנאי המעבר, את האפשרות להירשם לקורסי השנה הבאה
3. הפקולטה רשאית לאשר קורסים בהם יידרש תנאי מעבר גבוה יותר מציון 60. תנאי זה יפורסם לפני תחילת הלימודים בסילבוס הקורס.
4. תלמיד שלא השיג את הממוצע השנתי המשוקלל הדרוש (75 לפחות), יוכל לחזור על שנת הלימודים.
5. תלמיד שקיבל ציון סופי פחות מ-60 במקצוע אחד בלבד, וציונו השנתי המשוקלל הוא לפחות 75, יוכל לחזור על שנת הלימודים. במידה וציונו המשוקלל הוא פחות מ-75, יופסקו לימודיו.
6. תלמיד שקיבל ציון סופי פחות מ-60 במקצוע אחד בלבד, וציונו השנתי המשוקלל הוא 80 לפחות, יעלה על תנאי לשנת הלימודים הבאה ויהיה עליו לחזור על הקורס בו נכשל, בכפוף לאישור הוועדה הפדגוגית. במידה וייכשל פעם נוספת בקורס, יופסקו לימודיו.
7. תלמיד שקיבל ציון פחות מ-60 ביותר ממקצוע אחד וציונו השנתי המשוקלל הוא לפחות 80, יובא עניינו לדיון הוועדה הפדגוגית, אשר תמליץ בפני הדיקן אם לחייב את התלמיד לחזור על שנת הלימודים או להפסיק את לימודיו. במידה וציונו המשוקלל הוא פחות מ-80, יופסקו לימודיו.
8. תלמיד החוזר על שנת לימודים חייב להשתתף ולהבחן בכל המקצועות/הקורסים הנלמדים באותה שנה שבהם קיבל ציון נמוך מ-80. אם תכנית הלימודים של השנה עליה הוא חוזר תשתנה, יחויב בלימודים עפ"י התכנית החדשה.
9. דיקן הפקולטה רשאי לאפשר לתלמיד לחזור על שנת לימודים פעם אחת בלבד במשך לימודיו לקראת תואר בוגר.
10. כל תלמיד שמילא את הדרישות בלימודי הבוגר (כולל עבודה סמינריונית), בציון סופי משוקלל של 60 לפחות יקבל את התואר "בוגר במדעי הרפואה" (B.Med.Sc.).

תנאי מעבר ללימודים לקראת התואר "דוקטור לרפואת שיניים" (D.M.D.)

1. **ציון 70 לפחות בקורס 97327 מיומנויות יסוד משמרת חלק א' בשנה ג', מהווה תנאי מעבר לקורס 97841 מיומנויות יסוד /רפואת שיניים משמרת חלק ב' בשנה ד'.**
2. על מנת לעבור ללימודי תואר ד"ר לרפואת שיניים (D.M.D) על התלמיד להשיג ציון סופי 80 ומעלה בלימודי הבוגר. תלמידים אשר סיימו את לימודי הבוגר בציון משוקלל בין 75 ל-80 יובא עניינם בפני הוועדה הפדגוגית אשר תגיש המלצותיה בפני הדיקן על המשך לימודיהם הקליניים על תנאי, או על

הפסקת לימודיהם בפקולטה. לא יאושר מעבר ללימודי תואר ד"ר לרפואת שיניים לתלמידים אשר סיימו את לימודי הבוגר בציון משוקלל מתחת ל-75.

תנאי מעבר משנה לשנה במסגרת הלימודים לקראת התואר "דוקטור לרפואת שיניים"

(D.M.D.) בשנים הקליניות (ד',ה',ו')

1. בקורסים הקליניים יינתן ציון אחד לכל קורס שיהיה מורכב מהציון העיוני והציון המעשי (קליני). ציון המעבר בכל אחד מהמרכיבים יהיה לפחות 60 וכך גם הציון הסופי בכל מקצוע. משקלו היחסי של כל מרכיב בציון הסופי יקבע ע"י המחלקה ויפורסם מראש. ציון המעבר בקורסים "מיומנויות יסוד/רפואת שיניים משמרת" – 97841 – בשנה ד' "מיומנויות יסוד/ רפואת שיניים משמרת" – 97844 – בשנה ד' הוא 70 לפחות.

א. הציון הסופי בכל שנת לימוד בכל מקצוע יחושב על סמך המבחן או המבחנים ו/או הסמינרים, שיערכו באותה שנה, על סמך ציוניו הקליניים ועל סמך קריטריונים אחרים שיקבעו ע"י המחלקה ושיפורסמו מראש.

ב. הציון הקליני בכל מקצוע יהיה מבוסס על יכולת קלינית והתנהגות מקצועית. היכולת הקלינית נשקלת בעיקר על סמך איכות הביצוע הקליני וכן גם בחלקה על מספר הפרוצדורות המבוצעות בהצלחה. איכות הטיפול ומספר הפרוצדורות המבוצעות יהוו 70% מהציון (בתנאי שיבצעו את מספר הפרוצדורות המינימאלי הנדרש למעבר בקורס). ההתנהגות המקצועית תהווה 30% מהציון הקליני.

2. מעבר של תלמיד משנה לשנה יאושר אם קיבל ציון 60 לפחות בכל אחד מהמקצועות, ואם הממוצע השנתי המשוקלל של ציוניו הינו 70 לפחות.

3. תלמיד שלא השיג את הממוצע השנתי המשוקלל הדרוש, - אך עבר את כל הקורסים בציון 60 ומעלה או נכשל בקורס אחד בלבד – יוכל לחזור על שנת הלימודים על פי התקנון מטה.

4. תלמיד שקיבל ציון פחות מ-60 במקצוע אחד בלבד וציונו השנתי המשוקלל הוא 70 ומעלה: באם המקצוע הוא תאורטי בלבד, יוכל לעלות שנה זאת בתנאי שיעבור את הקורס שוב במועד הבא שניתן בו הקורס. במידה ולא יעבור את הקורס בפעם השנייה- יאלץ לחזור על שנת הלימודים בה ניתן הקורס על פי התקנון מטה, ושנת הלימודים שבה היה על-תנאי לא תחשב במניין השנים והקורסים. במידה והקורס כולל מרכיב תאורטי וקליני – יחזור על שנת הלימודים על פי תנאי התקנון.

5. תלמיד שקיבל ציון פחות מ-60 בשני מקצועות ומעלה - וציונו השנתי המשוקלל מעל 70 - במידה והכישלון הוא בקורסים תאורטיים בלבד, ללא מרכיב קליני – יחזור על שנת הלימודים על פי תנאי התקנון. במידה ואחד הקורסים לפחות בהם נכשל כולל מרכיב קליני – יופסקו לימודיו.

6. תלמיד שקיבל ציון פחות מ-60 בשני מקצועות ומעלה, ואם הממוצע השנתי המשוקלל של ציוניו מתחת ל-70 – יופסקו לימודיו.

הלימודים בשנים הקליניות (ד',ה',ו') הינם חטיבה קלינית אחת ובתום הלימודים מקבל התלמיד ציון סופי אחד בכל מקצוע קליני וזאת עפ"י משקלו היחסי של כל מקצוע בכל שנה ושנה, כפי שפורסם על ידי המחלקות מראש ואושר על ידי וועדת הוראה.

1. מועד א' לדרישות הקליניות יהיה בתום שנת הלימודים האקדמית (בד"כ סוף יוני תחילת יולי) ומועד ב' יקבע כחודש מתאריך מועד א' של אותו הקורס. מועדי ב' יחלו רק עם סיום מועדי א'.
2. לעיתים, יתקיימו קליניקות בתקופת חופשת הסמסטר, חופשת הפסח, וחופשת הקיץ על מנת להמשיך טיפול במתרחפים, לקבלת מתרחפים חדשים, והכנת מתרחפים לטיפול בשנה"ל הבאה. **הפעילות בחופשות נחשבת כחלק מהדרישות של השנים הקליניות והיא חובה.**
3. **20.3/ סיוע לתלמידים המשרתים במילואים**
המורים יסייעו לתלמידים ששרתו במילואים כדי לאפשר להם להשלים את החומר שהפסידו ככל שהדבר אפשרי, בהתאם לסעיף 6.2 בתקנון נה"ל. השלמות אלה – באמצעות שעורי השלמה, שעות קבלה מורחבות, העמדת חומרים מיוחדים לרשות התלמידים, וכו'.

חזרה על שנת לימודים בשנים הקליניות

1. תלמיד החוזר על שנת לימודים מסיבה כלשהי **חייב להשתתף ולהבחן בכל הקורסים הקליניים** הכוללים התנסות מעשית (קורסים קליניים, קורסי פנטום, קורסי התנסות קלינית) הן בחלק המעשי והן בחלק העיוני של הקורס:
2. תלמיד החוזר על שנת לימודים יהיה פטור מהקורסים **העיוניים** (ללא מרכיב מעשי) בהם קיבל ציון 80 ומעלה.
3. בנוסף לאמור לעיל, לדיקן יש סמכות לקבוע באיזה מקרים על התלמיד לחזור על שנת הלימודים כולה, ללא פטורים כלשהם – זאת על סמך התייעצות עם מנהלי הקורסים הרלוונטיים ובהתחשב בסיבות לחזרה על שנת לימודים.
4. דיקן הפקולטה רשאי לאפשר לתלמיד, לחזור על שנת לימודים פעם אחת בלבד במשך לימודיו (שנים ד',ה',ו') לקראת התואר דוקטור לרפואת שיניים.
5. תלמיד שהמשך לימודיו אושר בתנאים מיוחדים שנקבעו ע"י הועדה הפדגוגית ו/או הדיקן - ולא עמד בהם, יופסקו לימודיו.

בחנים ומטלות קליניות

בנוסף למבחנים הרגילים המתפרסמים בתחילת השנה כחלק מתכנית הלימודים, תהיה כל מחלקה רשאית לקיים בחנים ו/או מטלות קליניות.

- ❖ הבוחן מטרתו קבלת משוב על רמת הידע של התלמידים בנושא מסוים, יהיה קצר, עד 30 דקות. הבוחן יינתן בזמן המוקצב להוראת הנושא. תלמיד שלא עמד בבוחן – המורה האחראי על הקורס יחליט אם יליו להבחן שנית. ציוני הבחנים ישוקללו כחלק מהציון הסופי במקצוע. אופן השקלול יפורסם מראש.
- ❖ המטלה הקלינית באה לבדוק את יכולתו הקלינית של התלמיד, במיוחד לפני שניתנת לו הרשות לטפל במתרחאים. אם לא עמד בהצלחה במטלה הקלינית, ישוב ויבחן עד שתודגם רמת ביצוע המאפשרת טיפול במתרחאים.
- ❖ אם התלמיד לא יעמוד ברמה הקלינית הנדרשת לאחר יותר משני ניסיונות חוזרים, יובא עניינו לפני מנהל המחלקה שימליץ לוועדה הפדגוגית כיצד לנהוג.

השתתפות בכנסים

ועדת הוראה או סגן הדיקן להוראה יכולים לחייב את הסטודנטים או להרשות להם להשתתף בכנסים מקצועיים בנושא רפואת שיניים. רשימת הכנסים תפורסם מראש ע"י מזכירות התלמידים.

הלימודים העיוניים יסתיימו בדרך כלל בחודש יוני.

בחופשת הקיץ יכולות להתקיים קליניקות השלמה, קליניקות איסוף נתונים ומרפאות התנסות קלינית (חובה).

הפסקת לימודים במקרים חריגים

1. תלמיד לתואר בוגר (B.Med.Sc) רשאי לבקש הפסקת לימודים לשם השתתפות בחוג לימודים אחר במסגרת האוניברסיטה או במוסד אחר. כאשר מדובר בלימודים לקראת תואר מוסמך או PhD יוכל לאשר הדיקן הפסקת לימודים לתקופה של עד 3 שנים בטרם החל התלמיד בפעילות קלינית.
2. תלמיד לתואר בוגר (B.Med.Sc) רשאי לבקש להפסיק את לימודיו גם מסיבות בריאותיות, משפחתיות או אחרות לתקופה של עד שנתיים. לקבלת אישור, על התלמיד לפנות בכתב לדיקן ולנמק בקשתו. התלמיד ישוב ללימודים רק בתחילת שנת לימודים ולאחר שהודיע בכתב למזכירות התלמידים על כוונתו לחזור ללימודים.
3. תלמיד לתואר דוקטור לרפואת שיניים (D.M.D) שאושרה לו הפסקת לימודים ויבקש לחזור ללימודים בשנים הקליניות, במידה ולמד בתקופה זו במוסד לימודים אחר, יהיה חייב להציג את גליון הציונים המלא (כולל ממוצע) לפני חזרתו ללימודים. הישגיו בלימודים אלה יילקחו בחשבון במהלך הליך החזרה שהוא ייחשב כהליך קבלה לכל דבר וענין. הפקולטה רשאית להפסיק את הטיפול בבקשתו של מועמד שלא הצהיר או לא הציג נתונים אלה במועד, ואף לבטל את קבלתו.
4. תלמיד השנים הקליניות, אשר מבקש להפסיק את לימודיו מהסיבות שנמנו בסעיף ב' לעיל, יפנה בכתב לדיקן וינמק את בקשתו. הפסקת לימודים בשנים הקליניות תאושר במקרים חריגים ביותר ותותנה בעמידה ב"דרישות רענון" (נספח 1) כפי שנקבעו על ידי המחלקות השונות. תלמיד אשר לא יעמוד בדרישות הרענון לא יוכל לשוב ללימודים.

משמעת

התלמידים חייבים לשמור על כללי המשמעת כפי שנקבעו ב"תקנון המשמעת לתלמידי

האוניברסיטה"

עבודת גמר

תקנון עבודת הגמר שאושר ע"י מועצת הפקולטה הוא חלק מתקנון זה (נספח 2)

זכאות לקבלת תואר "דוקטור לרפואת שיניים" (D.M.D.)

תלמיד שסיים את בחינות הגמר בסוף השנה השישית בהצלחה ועמד בדרישות הקליניות יהיה רשאי לגשת לבחינות הרישוי הממשלתיות לרפואת שיניים. עם סיום עבודת הגמר והשלמת כל הדרישות יהיה התלמיד זכאי לקבל תואר "דוקטור לרפואת שיניים" (D.M.D.).

נספח 1

דרישות רענון לאחר חזרה משנת הפסקה בשנים הקליניות

המחלקה לפדודונטיה - פרופ' ליאור שפירא

דרישות רענון בשנת הפסקה בין שנה ה' ל-ו'

- מבחן קצר בפנטום בו יבצע סתימות מסוג קלס 2 בטוחנת עליונה ותחתונה
- מבחן עיוני בפדודונטיה בחודש אוגוסט של שנת ההפסקה (עם כל הסטודנטים),
אא"כ קיבל ציון של 85 במבחן בשנה הקודמת

המחלקה לפריודונטיה- פרופ' דיאנה רם שפירא

- בוחן תיאורטי בע"פ

המחלקה לכירורגיה- פרופ' נרדי כספי

דרישות רענון בשנת הפסקה בין שנה ד' ל-ה'

- בוחן
- דרישות רענון בין שנה ה' ל-ו'
- בוחן

המחלקה לרפואת הפה - פרופ' דורון אפרמיאן

- מבחן עיוני ברפואת הפה בחודש אוגוסט של שנת ההפסקה (עם כל הסטודנטים)
אא"כ קיבל ציון של 85 במבחן בשנה הקודמת

המחלקה לאורתודונטיה - פרופ' סטלה צ'אושו

דרישות רענון בשנת הפסקה בין שנה ד' ל-ה'

- אין צורך
- דרישות רענון בין שנה ה' ל-ו'
- בוחן (ציון עובר/לא עובר) לפני הכניסה לקליניקה

המחלקה לשיקום הפה - פרופ' יעל חורי –חדד

- תרגול ועמידה בבחינה מנואלית:
 1. תח"ק – הכנת שתי שיניים (מלתעה או טוחנת) לקבלת כתר, וביצוע כתרים זמניים
 2. משמרת – הכנת שלושה חללים פרוקסימליים (CL II) לקבלת שחזור אמלגםכל הפעולות יבוצעו על שיניים עקורות שיעברו קיבוע עם גבס בתוך תבנית של לסת
- בחינה עיונית:

בוחן (רב ברירה) שיכלול שאלות ידע והבנה בנושאים הקשורים ישירות לפרוצדורות שעל התלמיד לבצע בקליניקות כולל התמצאות במיכשור ובחומרים

*** אחראי על ביצוע ואכיפת הנחיות אלו – אחראי הוראה/מרכז הקורס**

המחלקה לרפואת שיניים קהילתית - פרופ' יובל ורד

הפסקה בין שנה ג' ל-ד'

- אין צורך

הפסקה בין שנה ד' ל-ה'

- רענון החומר ע"י פגישה עם אחראי ההוראה במחלקה

הפסקה בין שנה ה' ל-ו'

- קליניקת רענון על מתרפא אחד- איסוף נתונים, הוראות הגיינה מותאמות והנחת פלואוריד.

המחלקה לאנדודונטיה - ד"ר צחי אברמוביץ'

שנת הפסקה בין שנה ד' ל-ה' ובין ה' ל-ו'

- בוחן עיוני קצר, בכתב או בע"פ
- הפגנת יכולת קלינית סבירה ע"י ביצוע טיפול שורש בשן טוחנת עקורה.

*** כל זאת לפני תחילת שנת הלימודים**

נספח 2

תקנון לעבודות גמר מחקרית

עדכון אחרון- אוגוסט 2012

בפקולטה לרפואת-שיניים ניתנת חשיבות רבה לעבודות גמר מחקריות. עבודת הגמר המחקרית הינה חלק מתוכנית הלימודים ומדרישות האוניברסיטה העברית לשם קבלת תואר "דוקטור לרפואת-שיניים" (D.M.D.) ומטרתה להקנות לסטודנט ניסיון בתיכנון וביצוע מחקר ובאיסוף נתונים מן הספרות. לא ניתן לקבל רשיון קבוע לעסוק ברפואת שיניים ללא סיום עבודת הגמר. לרבים מהתלמידים עבודת הגמר תהיה ההזדמנות היחידה לתכנן ולבצע עבודה מחקרית, לעסוק בשיטות מחקר, בשיטות מעבדה ובסטטיסטיקה.

את תהליך עבודת הגמר מלווה קורס הכנה בשנה הרביעית "קורס הכנה למחקר בסיסי וקליני" בהיקף של 2 נ"ז.

מטרות עבודת גמר ברפואת-שיניים

מטרת עבודת הגמר היא להקנות כלים מחקריים לסטודנט בתחומים הבאים :

- התנסות בכתיבה מדעית והערכת עבודות מדעיות.
- הגדרת השלבים בתיכנון וביצוע עבודה מחקרית.
- ביצוע בפועל של מחקר מדעי.
- רכישת ידע בשיטות מחקר.
- הגדרה וניסוח של בעיה בעלת עניין בתחום מדעי היסוד של רפואת-שיניים ו/או המקצועות הקליניים.
- עריכת הצעת מחקר המציגה את הדרך המדעית לפיתרון הבעיה.
- סיכום הניסוי, הערכה ביקורתית של התוצאות והערכת תרומת תוצאות הניסוי לידע בתחום.
- תירגול מבחנים סטטיסטיים בסיסיים.
- התמצאות בספרות העדכנית בנושא המחקר.

אלו נושאים מתאימים לעבודת-גמר

הועדה מעודדת ביצוע עבודות בתחום המחקר הבסיסי והקליני. הצבת שאלות מדעיות, בדיקת היפותזות ותיכנון ניסוי וניתוח התשובות. לדוגמא :

עבודות מעבדתיות (כולל עבודה ניסויית עם תאים או/חיות).
עבודות בשטח המחקר הקליני (עבודה על מתנדבים בריאים או חולים).
הועדה מעודדת תלמידים ליזום רעיונות עצמאיים שהם מעוניינים להציעם כנושא לעבודת גמר, ולעניין את אחד המורים העוסק בתחום זה.
לא יתקבלו סקירות ספרות, ו/או תיאורים של מספר מקרים.

נהלים

א. בתחילת שנת הלימודים הרביעית, יפנו תלמידי שנה ד' לגבי בלה צונה מזכירת הועדה לעבודות גמר מחקריות. לתלמידים תחולק רשימה המציינת את תחום העבודה ו/או נושאים לעבודות גמר.

ב. על התלמידים להתקשר ביוזמתם למורה לשם ביצוע עבודת הגמר ובהנחיתו לחבר הצעת מחקר. לאחר אישור ההצעה על-ידי המדריך האחראי, תוגש ההצעה לוועדה לעבודות גמר. הוועדה תעביר את ההצעה לסוקר וליועץ סטטיסטיקה שיבדקו אותה, ויעבירו חוות דעתו תוך חודש. אם יידרשו תיקונים בהצעה יבצעם התלמיד בהנחיית מדריכו. לאחר מכן, תאשר הוועדה את ההצעה.

ג. יש להגיש את ההצעה עד סוף הסמסטר הראשון של שנת הלימודים החמישית.

ד. לאחר אישור ההצעה, יתחיל התלמיד בביצוע העבודה.

ה. כחלק מקורס "התקדמות עבודת גמר מחקרית" כל תלמיד חייב להגיש למזכירות התלמידים, במהלך שנת הלימודים החמישית, הצעה לעבודת גמר אשר אושרה על-ידי המדריכים. עמידה בקורס היא תנאי הכרחי לרישום לשנת הלימודים השישית.

ו. בראשית שנה שישית יגיש התלמיד טופס חתום עי מדריך העבודה ובו יוגדר לתלמיד מהן הפעולות הנדרשות לקבלת דו"ח התקדמות שיפורט להלן. (במידה ולא יגיש, שלבי ההתקדמות העבודה יהיו כפי שמופיעים בהצעה והם המחייבים). בסוף שנת הלימודים השישית חייב התלמיד להגיש דו"ח התקדמות חתום ע"י המדריך, אשר יקנה לו זכאות לגשת לבחינות הרישוי. ללא דו"ח חתום לא ייכלל שמו ברשימת הזכאים לגשת לבחינות רישוי, המוגשת למשרד הבריאות.

ז. הוראות מדריך להכנה לכתיבת הצעה לעבודת גמר, דו"ח התקדמות עבודת גמר וטפסים מצורפים נמצאים באתר הפקולטה באינטרנט ואצל הגב' בלה צונה במזכירות התלמידים. עם גמר העבודה, יכתוב התלמיד טיוטת עבודה לפי המתכונת המקובלת בספרות המדעית. לאחר קבלת אישור המדריך והסוקר, ידפיס התלמיד את העבודה במתכונתה הסופית. העבודה תוגש ב- 2 העתקים כשהיא מודפסת וכרוכה וחתומה ע"י המדריך. עותק אחד יועבר לסוקר, למדריך(ים) ולספריה הרפואית. בשלב זה יקבעו המדריך האחראי והסוקר את ציוניהם על עבודת הגמר של התלמיד, ויעבירו אותם למזכירות לענייני תלמידים על גבי טופס ציונים שישלח אליהם ע"י המזכירות.

ח. הגשת עבודת גמר מחקרית חתומה ע"י המדריך/מדריכים (אם יותר מאחד) לא יאוחר מ-שנה מסיום הלימודים. במידה והתלמיד לא יסיים את העבודה לפני תום התקופה הנ"ל, יכול ולא יינתן לו הרישוי הקבוע ע"י משרד הבריאות האמון על מתן הרישוי לעסוק ברפואת שיניים, על פי החוק.

ט. תלמיד אשר לא השלים את עבודת הגמר מנסיבות מיוחדות לאחר שנה מסיום לימודיו, רשאי לפנות לוועדת חריגים שליד וועדת עבודות גמר. הדיון בוועדת החריגים לא יקנה הארכת רישוי זמני ממשרד הבריאות.

תלמיד אשר לא השלים את עבודת גמר מחקרית בשנת הלימודים העוקבת, לאחר סיום לימודי ה-D.M.D יחויב ב- 10% שכר לימוד לפי חוקי האוניברסיטה לכל שנה עד להגשתה ואישור עבודת הגמר המחקרית.

מי רשאי להדריך עבודת גמר והגדרת בעלי תפקידים?

במקרה הצורך ניתן להוסיף מדריך נוסף מהסגל האקדמי (בכל הדרגות). קיימת גם אפשרות לשתף חוקרים שאינם שייכים לסגל ביה"ס לרפואת-שיניים בתנאי שהם שייכים למוסד אקדמי מוכר. מקרים חריגים ידונו בוועדה.

מדריך:

הדרכת עבודת הגמר מבוצעת על ידי מורי הפקולטה לרפואת שיניים מדרגת מרצה קליני ומעלה. מדריך ראשי חייב להיות בעל דרגת מרצה ומעלה מצוות הרופאים/חוקרים של ביה"ס לרפואת-שיניים (בעל תואר Ph.D ו/או תואר D.M.D). גמלאי הפקולטה אינם רשאים להדריך לבדם עבודת גמר. מספר המדריכים בעבודת הגמר יוגבל בהתאם לנושא העבודה ואופייה. הועדה לעבודות גמר תאשר מינוי של יותר מ- 2 מדריכים רק אם תשוכנע שקיים צורך בכך (סעיף חריגים). בכל מקרה, אחד המדריכים (מדריך ראשי) יהיה האחראי בפני הדיקן והועדה לעבודות גמר, על ההדרכה, הביצוע והסיום של עבודת הגמר. חובתו של המדריך להדריך את התלמיד באופן רציף בכל שלבי העבודה כולל סיכום החומר וכתביבתו. במידה ואין התקדמות בעבודה או שמתעוררת בעיה בהדרכה, ידווח המדריך על כך ליו"ר הועדה לעבודות גמר בכתב, כשהסטודנט והדיקן כמכותבים.

סוקר:

כל מורה באוניברסיטה העברית מדרגת מרצה ומעלה יכול לכהן בתפקיד זה. הסוקר ימונה ע"י הועדה לעבודות הגמר. הסוקר יסקור את הצעת העבודה ובמידת הצורך ימליץ על שינויים בהצעה. בסיום העבודה, כאשר העבודה כרוכה, חתומה ומאושרת ע"י המדריכים, תועבר העבודה לקבלת ציון.

יועץ סטטיסטיקה:

חבר בוועדת עבודות גמר, בעל תואר בבריאות הציבור (MPH) או ביוסטטיסטיקה.

הערכת העבודה

הסוקר ייבחר מתוך רשימה של 3 מועמדים שמדריך העבודה ממליץ עליהם. לאחר הגשת הצעת העבודה היא תועבר לסוקר אשר יעריך את חשיבות העבודה והיקפה. מומלץ כי הסוקר לא יהיה מאותה מחלקה של המדריך. ככלל הסוקר הנבחר הוא אנונימי, אבל במקרים יוצאי דופן יו"ר הועדה רשאי לאשר פגישה בין הסוקר, המדריך והסטודנט בהסכמת הצדדים. הסוקר חייב להעביר את חוות דעתו תוך 3 שבועות.

עם סיום ביצוע העבודה וכתביבתה (לפני כריכתה) הסטודנט יעביר אותם למדריך לתיקונים/שינויים. לאחר שהמדריך יאשר את העבודה, היא תשלח לכריכה. בשלב זה העבודה תועבר לסוקר בד"כ לאותו סוקר שבדק ואישר את ההצעה. הסוקר יבדוק את ביצוע התוכנית המחקרית וכתביבת העבודה ויתן ציון.

בנוסף ישלח המדריך והסוקר הערכה על התלמיד שתתבסס על שאלון שיישלח מהמזכירות עם קבלת העבודה הסופית. לאחר חוות הדעת (מדריך וסוקר), הועדה תשקלל את הציון הסופי של התלמיד בצורה זו: 60% ציונו של המדריך, 40% ציונו של הסוקר. במקרים שההבדל בין הציונים יהיה חריג (גדול מ-20 נקודות) הועדה תעביר את העבודה לסוקר נוסף לקריאה ולהערכה.

סטודנט שביצע עבודת גמר שהצעתה אושרה ע"י הועדה, ואשר התפרסמה או התקבלה לפירסום כמאמר בעיתון רפואי/מדעי המופיע ברשימת ה- CITATION INDEX/IMPACT FACTORS יהיה פטור מכתביבת העבודה וזאת אם הסטודנט כתב בעצמו את המאמר ומופיע כמחבר ראשון, שני,

שלישי (במידה והודרך ע"י 2 מדריכים) או אחרון. במקרה זה יש לציין ש"העבודה בוצעה במסגרת מילוי חלקי של דרישות הפקולטה לרפואת-שיניים בירושלים לשם קבלת תואר דוקטור לרפואת-שיניים".

סטודנט שיציג את עבודת הגמר כפוסטר ביום המחקר, יקבל בונוס של 10 נקודות על ציון העבודה.

חריגים

- כל בקשה חריגה תוגש בכתב ליו"ר הוועדה
- במקרים חריגים ניתנת גם האפשרות לשבץ יותר מסטודנט אחד בעבודות רחבות היקף. במקרה כזה, יש לציין זאת בהצעה ולפרט את תפקידו של כל אחד בביצוע המעשי ובכתיבת העבודה.
- במקרים חריגים ניתנת גם האפשרות לשבץ יותר משני מדריכים
- סקרים קליניים או קליניים-מעבדתיים יאושרו אם משולבים בהם שיטות אפידמיולוגיות וסטטיסטיות אמינות (meta-analysis).
- במקרים חריגים ובאישור הוועדה, יהיה ניתן לקבל אישור לביצוע העבודה מ"מדריך בדרגת מרצה ומעלה" מאחת האוניברסיטאות האחרות בארץ או בעולם. כמו כן, הועדה לעבודות גמר תאשר במקרים חריגים מדריך מחוץ לפקולטה בשיתוף פעולה עם מדריך מהפקולטה. המדריך מהפקולטה תמיד יהווה מדריך ראשי.

התקנון כתוב בלשון זכר, אך הפניה היא לגברים ונשים בצורה שווה.